

Αντώνης Δραγανίγος

Το ΝΑΡ βαδίζει προς τα 30 χρόνια από την ίδρυσή του έχοντας πίσω του μια πλούσια ιστορία αγώνων και συνεισφοράς στο εργατικό και λαϊκό κίνημα και την κομμουνιστική αριστερά.

Με τη δράση των μελών του κατάφερε όχι μόνο να υπάρχει για τρεις δεκαετίες αλλά και να επιδρά με ένα σχετικά μαζικό τρόπο. Η συλλογική αξιολόγηση αυτής της πορείας, των επιτευγμάτων της αλλά και των λαθών και των ορίων της, μπορεί να μας δώσει σημαντικά συμπεράσματα για το μέλλον, που είναι και το βασικό ζητούμενο αυτής της προσπάθειας.

Το ΝΑΡ ιδρύθηκε τον Φλεβάρη του 90, λίγους μήνες μετά την εκδήλωση της ανταρσίας της ΚΝΕ απέναντι στις επιλογές της ηγεσίας του ΚΚΕ, όπως αυτές είχαν αποκρυσταλλωθεί στην ίδρυση του «Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου» και εν συνεχεία στην συμμετοχή στις κυβερνήσεις Τζαννετάκη και Ζολώτα.

Αν και τα πολιτικά γεγονότα εκείνης της περιόδου ήταν τόσο σημαντικά, που από μόνα τους αρκούσαν για να δικαιολογήσουν την απειθαρχία και την διάσπαση, εντούτοις πρέπει να έχουμε κατά νου ότι η ρήξη αυτή ήρθε σαν αποτέλεσμα **ευρύτερων, βαθύτερων και πολύ πιο μακρόχρονων διεργασιών.**

Κατ’ αρχήν το διεθνές κομμουνιστικό κίνημα και οι χώρες του λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού ήταν πλέον στην τελική ευθεία της κρίσης και της φθοράς που οδήγησε στην κατάρρευσή τους.

Πολλά χρόνια πριν η διαρκής ενίσχυση της αγοράς στο εσωτερικό τους, η ένταση της ταξικής διαφοροποίησης, η πλήρης απόσπαση των εργατικών μαζών από την δήθεν «δική τους εξουσία», η άγρια καταστολή των όποιων εργατικών και δημοκρατικών διεκδικήσεων εκδηλώνονταν (Πολωνία 80, Τιεν Α Μεν), έδειχναν καθαρά την πορεία που είχαν χαράξει οι χώρες αυτές.

Το αποτέλεσμα ήταν η γενική κατάρρευση και ο ανοιχτός πλέον μετασχηματισμός της προηγούμενης κυρίαρχης τάξης σε νέα αστική τάξη που οδήγησε στην πλήρη καπιταλιστική παλινόρθωση και τις τραγωδίες που ζήσαμε... Λίγο μετά, το σφυροδρέπανο, το ηρωικό σύμβολο των εργατικών αγώνων και της αντιφασιστικής εποποιίας, θα κατέβαινε και τυπικά απ’ το Κρεμλίνο για να πάρει την θέση του η ρώσικη σημαία.

Στην χώρα μας η ίδρυση του **«Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου»** ήρθε να συμπυκνώσει μια πορεία διαχειριστικής λογικής και ενσωμάτωσης της αριστεράς στο αστικό πολιτικό σύστημα.

Η πορεία αυτή, όπως και η αριστερή της διαφωνία, δεν ήταν μονόπρακτο. Αν μιλήσουμε μόνο για την μεταπολίτευση, ξεκινάει απ’ τις διαφωνίες σχετικά με την στάση των διάφορων δυνάμεων σχετικά με τον χαρακτήρα του αντιδικτατορικού αγώνα και την ίδια την εξέγερση του Πολυτεχνείου. Περνάει μέσα απ’ τις σοβαρές διαφωνίες για την γραμμή των «δημοκρατικών δυνάμεων» και την πρόταση για την «δημοκρατική κυβέρνηση» με ΠΑΣΟΚ και ΕΔΗΚ... Αναπτύσσεται μέσα απ τις λογικές της «νέου τύπου ανάπτυξης», δηλαδή μια μεταρρυθμιστική, οριακά σοσιαλδημοκρατική λογική. Και επικυρώνεται οριστικά με την ίδρυση του «Συνασπισμού» και την δημιουργία των κυβερνήσεων Τζαννετάκη και Ζολώτα, κάτω από τις φτερούγες της ΝΔ του Κ. Μητσοτάκη, του πιο επιθετικού, και παγκόσμια ανερχόμενου, νεοφιλελευθερισμού. Και πάλι τότε είχαν χρησιμοποιηθεί τα γνωστά από το πρόσφατο παρελθόν ιδεολογήματα, ότι έτσι η «αριστερά θα βρεθεί στο κέντρο

των εξελίξεων», ότι ο πολιτικός της ρόλος εξαρτάται απ' το αν έχει «κυβερνητική προοπτική» κλπ. Φυσικά όλη αυτή η πορεία ήταν αποτέλεσμα αλλά και επέτεινε την κρίση και τον εκφυλισμό της κομμουνιστικής αριστεράς στην χώρα μας.

Αν ιδωθούν έτσι τα γεγονότα, αν δηλαδή δει κανείς την μαύρη διετία 89-90, όχι σαν ένα σύνολο «λαθεμένων» επιλογών, σαν ένα σύνολο ξεκομμένων από την ιστορική κίνηση «συμβάντων», αλλά σαν την συμπύκνωση μιας ιστορικής πορείας εκφυλισμού, κρίσης και τελικά ενσωμάτωσης του κομμουνιστικού κινήματος στην χώρα μας και διεθνώς, όπως το είδε το ΝΑΡ, τότε η απάντηση σε αυτή την πορεία έπρεπε να είναι **μια τομή βάθους στο κομμουνιστικό κίνημα, που θα αναμετριέται με τις αιτίες της κρίσης του.**

Η ανακοπή αυτής της καταστροφικής πορείας δεν μπορούσε να γίνει ούτε από τις θέσεις της ευρωκομμουνιστικής «ανανέωσης» (που ήταν το πιο αφομοιωμένο στο σύστημα ρεύμα), ούτε από τις θέσεις μιας «συνεπούς αναπαραγωγής της προηγούμενης κατάστασης», (που οδήγησε άλλωστε στην κρίση), αλλά ούτε και από τις θέσεις των ιστορικών διασπάσεων του κομμουνιστικού κινήματος (λ.χ. μαοϊκό ή τροτσκιστικό ρεύμα) που παρά την σημαντική τους συνεισφορά δεν κατόρθωσαν να βάλουν εμπόδια σε αυτή την πορεία.

Η ιστορική περίοδος απαιτούσε λοιπόν μια τομή. Και είναι αυτή η τομή, το αν και σε τι βαθμό έγινε, το αν και σε τι βαθμό υπηρετήθηκε, που καθόρισε την πορεία του ΝΑΡ, περισσότερο απ' ό,τι τα γεγονότα που οδήγησαν στην γέννησή του, για τα οποία άλλωστε, έστω αρκετά χρόνια μετά, έχει γίνει μια ορισμένη αυτοκριτική ακόμα και από τους πρωταγωνιστές τους.

Έτσι το ΝΑΡ γεννήθηκε σαν ένα ρεύμα **«επαναστατικής ανανέωσης»** και **«κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης». Πάνω σε αυτές τις βασικές ιδέες θεμελίωσε την «ταυτότητά του».**

Επαναστατικής ανανέωσης γιατί τοποθέτησε τον εαυτό του στον χώρο της «επαναστατικής αριστεράς» διεκδικώντας ταυτόχρονα την «ανανέωση» της επαναστατικής προοπτικής σε αντίθεση με τις διάφορες εκδοχές των «δεξιών» και ρεφορμιστικών «ανανεώσεων» του κομμουνιστικού κινήματος.

Και **«κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης»** γιατί τοποθέτησε τον εαυτό του στρατηγικά στον χώρο της κομμουνιστικής αριστεράς, ορίζοντας όμως την ανάγκη ριζικής τομής και επαναθεμελίωσης / επανίδρυσης απέναντι σε αυτό που κληρονομήσαμε και όχι απλής συνέχειάς του.

Πάνω σε αυτές τις θεμελιακές ιδέες το NAP επεδίωξε με το πέρασμα του χρόνου να αναπτύξει τις πολιτικές και θεωρητικές του θέσεις. Όχι χωρίς αντιφάσεις, όπως αναπόφευκτα συμβαίνει σε κάθε πολιτικό οργανισμό που φιλοδοξεί να οικοδομήσει ένα νέο πολιτικό ρεύμα «βγαίνοντας» από την προηγούμενη κατάστασή του.

Ποιο ήταν λοιπόν το περιεχόμενο της τομής αυτής; Ποια μπορούμε να πούμε ότι ήταν κάποια κεντρικά της σημεία;

1. Ο υπαρκτός σοσιαλισμός

Το NAP προσπάθησε να ερμηνεύσει την πορεία των χωρών του «υπαρκτού», αξιοποιώντας την προϋπάρχουσα εμπειρία και θεωρητικές επεξεργασίες, την συνεισφορά άλλων επαναστατικών ρευμάτων και τα εργαλεία του μαρξισμού για μια κριτική ανάλυση των χωρών του υπαρκτού σοσιαλισμού, την ερμηνεία του ταξικού τους χαρακτήρα και των αντιθέσεων τους, ώστε να αντληθούν συμπεράσματα για τους νόμους και τις πραγματικές δυσκολίες οικοδόμησης των μεταβατικών μετεπαναστατικών κοινωνιών στην πορεία οικοδόμησης του σοσιαλισμού / κομμουνισμού, την πορεία διαμόρφωσης των νέων εκμεταλλευτικών τάξεων, τις μορφές που πήρε η ταξική πάλη και την τελική διαμόρφωση των όρων της κατάρρευσής τους και της ανοιχτά καπιταλιστικής τους πορείας.

2. Ο Ολοκληρωτικός καπιταλισμός

Η προσπάθεια κατανόησης και συστηματικής ανάλυσης του σύγχρονου καπιταλισμού, ιδιαίτερα μετά την τομή της δεκαετίας του 70-80, και η ανάλυση των χαρακτηριστικών τού νέου του σταδίου, που ονοματίστηκε «ολοκληρωτικός καπιταλισμός».

Η ανάλυση αυτή επεδίωξε να ανιχνεύσει τα νέα φαινόμενα στην παραγωγική βάση (νέο εργασιακό μοντέλο με ξεπέρασμα της «αλυσίδας παραγωγής» υπέρ της ευέλικτης απασχόλησης, νέα «τεχνολογική βάση», υπονόμευση της σταθερής εργασίας και γενίκευση των μορφών ελαστικής απασχόλησης κ.α), στις διεθνείς σχέσεις (ο χαρακτήρας της καπιταλιστικής διεθνοποίησης και οι μορφές της, όπως η ΕΕ, η σχέση εθνικού-διεθνικού, ο χαρακτήρας και ο ρόλος των πολέμων στη σύγχρονη εποχή κλπ), στο πολιτικό σύστημα (με τον δομικά αντιδραστικό χαρακτήρα του κράτους και της σύγχρονης αστικής «δημοκρατίας»), στην σχέση με την φύση (η ανάδειξη του «οικολογικού ζητήματος» σαν οργανικού στοιχείου της κρίσης του καπιταλισμού, με την πρόσφατη Διακήρυξη) στις πολιτιστικές και ιδεολογικές σχέσεις. Χωρίς πάντα να ξεφεύγει από οικονομίστικες αναγνώσεις, αποδείχτηκε μια αντίληψη γόνιμη για την δημιουργική ανάλυση των αντιθέσεων

του καπιταλισμού όπως αυτές εμφανίζονται στις μέρες μας.

3. Η σχέση τακτικής-στρατηγικής

Βασικό στοιχείο των επεξεργασιών του ΝΑΡ στάθηκε η ανάγκη αποκατάστασης της διαλεκτικής, λενινιστικής σχέσης τακτικής-στρατηγικής **με την ηγεμονία της στρατηγικής, κομμουνιστικής στόχευσης πάνω στην τακτική.**

Η προσπάθεια υπέρβασης του απόλυτου διχασμού ανάμεσα σε μια κομμουνιστική στρατηγική που συνήθως αφορά το μακρινό μέλλον και αναπαύεται στα κομματικά γραφεία και μια τακτική που δεν είναι παρά ένας τακτικισμός «άμεσων στόχων», ξεκομμένων και χωρίς σύνδεση με την κομμουνιστική στρατηγική αποτέλεσε σοβαρό ζήτημα συζήτησης για το ΝΑΡ, πόσο μάλλον που βρεθήκαμε σε μια περίοδο που λόγω της ήττας του κομμουνιστικού κινήματος αντικειμενικά η στρατηγική «απομακρύνθηκε» από την τακτική, εγκαταστάθηκε, πραγματικά σε ένα μακρινό μέλλον, έγινε «φενακισμένη ιδεολογία».

Η λογική αυτή αποκρυσταλλώθηκε στην τακτική της «αντικαπιταλιστικής ανατροπής της επίθεσης» και το «αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης» που η επεξεργασία και προβολή τους έπαιξαν σημαντικό ρόλο στο κίνημα και την αριστερά, ιδίως στα χρόνια των αντιμνημονιακών αγώνων, βάζοντας στην ημερήσια διάταξη ζητήματα όπως η έξοδος από την ΕΕ ή η διαγραφή του χρέους, που έως τότε αντιμετωπίζονταν ή ως «μαξιμαλιστικά» ή παραπέμπονταν στην περίοδο μετά την «λαϊκή εξουσία».

4. Το Μέτωπο και το Υποκείμενο

Η επιδίωξη τομής στο ζήτημα του «υποκειμένου», η οικοδόμηση μιας διαλεκτικής αντίληψης για την σχέση «κόμματος-μετώπου-κινήματος», και ειδικότερα η αποκατάσταση μιας επαναστατικής αντίληψης για την μετωπική πολιτική αποτέλεσε βασικό ζήτημα για το ΝΑΡ. Το ξεπέρασμα της λογικής ότι το «κόμμα» είναι το «μοναδικό υποκείμενο» της ταξικής πάλης και επομένως το κίνημα και το (όποιο) μέτωπο αποτελούν «αντικείμενο» της δράσης του «κόμματος», το ξεπέρασμα του δίπολου «σεχταρισμού-οπορτουνισμού» στην μετωπική πολιτική, με άλλα λόγια η αντιπαράθεση τόσο με την λογική του «κόμματος – φρουρίου» που έχει δίπλα του μόνο εχθρούς και η καταπολέμηση των απόψεων της «ενότητας για την ενότητα» με υποτίμηση ή και λοιδορία του αναγκαίου περιεχομένου, αποτέλεσαν διαχρονικά μια μεγάλη μάχη τόσο θεωρητική όσο και άμεσα πολιτική για το ΝΑΡ.

Καρπός αυτών των επεξεργασιών για ένα «αντικαπιταλιστικό μέτωπο με επαναστατική

ηγεμονία» ήταν και η δημιουργία της ΑΝΤΑΡΣΥΑ το 2009 (με την συνεισφορά και των άλλων δυνάμεων φυσικά) αλλά και πριν από την ΑΝΤΑΡΣΥΑ η δημιουργία των εργατικών, φοιτητικών πολιτικοσυνδκαλιστικών σχημάτων και των αντικαπιταλιστικών κινήσεων σε πόλεις και περιφέρειες που αποτελούν κατακτήσεις του ρεύματός μας.

5. Η εργατική τάξη

Το ΝΑΡ τοποθετήθηκε εξ αρχής υπέρ της εργατικής τάξης σαν το βασικό, καθολικό επαναστατικό υποκείμενο απορρίπτοντας άλλες αντιλήψεις περί ενσωμάτωσης ή και εξαφάνισης της εργατικής τάξης, νέων «υποκειμένων», «πλήθους» κλπ. Όμως επιδίωξε να ανιχνεύσει την αντιφατική φύση της εργατικής τάξης, τον διχασμό της ανάμεσα σε τάσεις χειραφέτησης (οι κυρίαρχες) και τάσεις υποταγής, να αναδείξει την τεράστια πολυπλοκότητα της σύγχρονης εργατικής τάξης και τους όρους της ενοποίησής της, να δει τον ρόλο των άλλων στρωμάτων ή και των κινημάτων πάνω στα επιμέρους μέτωπα, την σύνδεση με την βασική αντίθεση κεφαλαίου-εργασίας και συνακόλουθα την οργανική τους ένταξη στο εργατικό κίνημα (πράγμα όχι εύκολο και όχι ικανοποιητικά λυμένο!)

Καρπός αυτών των αντιλήψεων ήταν η αντίληψη για το νέο εργατικό κίνημα και το πολιτικό εργατικό κίνημα με βασικό περιεχόμενο την ανάγκη συνένωσης της πάλης των εργαζόμενων πάνω, σε τελική ανάλυση, στα μεγάλα πολιτικά ζητήματα που σφραγίζουν την ταξική πάλη, και η λογική της ρήξης και υπέρβασης της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας.

Αν η ανάγκη πολιτικών και θεωρητικών τομών ήταν η μία πλευρά της δράσης του ΝΑΡ, **η κινηματική και αγωνιστική του δράση ήταν η δεύτερη.** Γιατί πράγματι οι δυνάμεις του ΝΑΡ ήταν παρούσες σε όλες τις μεγάλες συγκρούσεις με το κεφάλαιο και τις κυβερνήσεις τους, παρά την μικρή αριθμητική τους δύναμη.

Έπαιξαν πρωταγωνιστικό ρόλο στην μεγάλη μάχη της νεολαίας, στη νεολαιίστικη εξέγερση του 90-91, αλλά και στα «εξεταστικά» το 1997, πληρώνοντας μάλιστα βαρύ φόρο. Έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην μεγαλειώδη απεργία των δασκάλων, ενώ πήρε μαχητικά μέρος στα αντιπολεμικά κινήματα των επόμενων χρόνων (πόλεμοι Γιουγκοσλαβίας και Ιράκ). Πρωταγωνίστησε στην δημιουργία και την δράση της «Πρωτοβουλίας Αγώνα, Θεσσαλονίκη 2003», εμπνεόμενο από τις ριζοσπαστικές τάσεις του κινήματος κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης. Πήρε μέρος με τρόπο συνειδητό στην έκρηξη του Δεκέμβρη του 08, επιδιώκοντας να μπολιαστεί αυτή με ριζοσπαστικά αντικαπιταλιστικά αιτήματα (και χωρίς να υποσχεθεί ότι «στην δική μας εξέγερση δεν θα σπάσει ούτε ένα τζάμι!)

Έπαιξε ρόλο στους μεγάλους αντιμνημονιακούς αγώνες της περιόδου 10-15, επιδιώκοντας να κυριαρχήσουν στο κίνημα στόχοι του αντικαπιταλιστικού προγράμματος υπερβαίνοντας τον κυβερνητικό ορίζοντα της αστικο-ρεφορμιστικής πρότασης του ΣΥΡΙΖΑ.

Σαν αποτέλεσμα όλης αυτής της πορείας υπάρχει σήμερα στην ελληνική κοινωνία μια συγκροτημένη δύναμη, το ΝΑΡ και η νΚΑ, μια πολιτικά αναγνωρίσιμη αντικαπιταλιστική αριστερά (η ΑΝΤΑΡΣΥΑ) και μπορούν να βάζουν ψηλότερους στόχους για την εξέλιξη και τον μετασχηματισμό τους.

Ωστόσο…

Παρά τα παραπάνω σημαντικά επιτεύγματα, είναι σαφές σε όλους ότι αυτό που έχουμε έως τώρα κατακτήσει είναι ανολοκλήρωτο και ανεπαρκές. Εκεί πρέπει να αναζητήσουμε τα σημερινά όρια της παρέμβασής μας και όχι στις «άλλες δυνάμεις» εντός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ ή και ευρύτερα της αριστεράς.

Είναι **ανολοκλήρωτο** γιατί οι πολιτικές και θεωρητικές κατακτήσεις του ΝΑΡ δεν ήταν απαλλαγμένες από όρια και αντιφάσεις που για να τα υπερβούμε πρέπει να τα αναγνωρίσουμε και να μιλήσουμε ανοιχτά για αυτές..

Και είναι **ανεπαρκές** γιατί έχουμε μπει σε μια νέα περίοδο οξυμένων αντιθέσεων και αναμετρήσεων, όπου η προοπτική μιας νέας ύφεσης είναι ορατή, χωρίς μάλιστα οι λαοί να έχουν συνέλθει από τα αποτελέσματα της προηγούμενης, οι πολεμικοί κίνδυνοι δυναμώνουν, η οικολογική βόμβα έχει απασφαλίσει, ενώ ένας νέος γύρος μεγάλων κινημάτων ξεσπάει, και μάλιστα, ιδιαίτερα στην Λ. Αμερική μετά την κατάρρευση των «αριστερών» και «κεντροαριστερών» κυβερνήσεων που σφράγισαν την προηγούμενη περίοδο.

Πράγματι λοιπόν ενώ το ΝΑΡ επεδίωξε να κάνει στροφή στην σχέση τακτικής-στρατηγικής, μετατρέποντας την κομμουνιστική στρατηγική σε «ενεργή» καθοδηγητική αρχή για την συγκρότηση του άμεσου αντικαπιταλιστικού προγράμματος, **η τομή αυτή δεν ολοκληρώθηκε αλλά και δεν μεταφράστηκε σε μια συγκροτημένη αυτοτελή πολιτική και θεωρητική παρέμβαση του ΝΑΡ και της νΚΑ προς την εργατική τάξη και την νεολαία.**

Έτσι για παράδειγμα στην κρίσιμη περίοδο των μεγάλων αντιμνημονιακών αγώνων ενώ αναδείξαμε το «τι πρέπει να γίνει» υπήρξε μια ορισμένη απόσπαση του αντικαπιταλιστικού προγράμματος πάλης από το ζήτημα της πολιτικής εξουσίας, **μια ελλιπώς επεξεργασμένη**

απάντηση στο *«ποιος και πώς θα τα επιβάλει»*, όπως αναγνώρισε το ΝΑΡ ήδη από το 4ο Συνέδριό του, με αποτέλεσμα να μην διαμορφωθεί μια συγκεκριμένη «επαναστατική τακτική» που να θέτει ως συνολική απάντηση στο πρόβλημα της εξουσίας την εργατική αντικαπιταλιστική επανάσταση, να προτείνει τους συγκεκριμένους για την περίοδο δρόμους προσέγγισής της, να εκτιμά τον συσχετισμό και τις πιθανές φάσεις της.

Έτσι η ανολοκλήρωτη τομή στην σχέση τακτικής-στρατηγικής, και ιδιαίτερα στον σκληρό πυρήνα της, δηλαδή στο ζήτημα της «εξουσίας», των δρόμων και των φάσεων για την προσέγγισή της, άφησαν ανοιχτό τον δρόμο στην λύση της «αριστερής κυβέρνησης» του ΣΥΡΙΖΑ.

Ακόμα περισσότερο το ΝΑΡ υποβάθμισε αποφασιστικά όλα αυτά τα χρόνια την αυτοτελή πολιτική και θεωρητική παρέμβαση «απευθείας» στην εργατική τάξη και την νεολαία. Χωρίς όμως μια βαθιά, με στρατηγική χαρακτηριστικά παρέμβαση πάνω στο «σύνολο των αντιθέσεων» δεν μπορεί να συγκροτηθεί ένα βαθύτερο, συνεκτικότερο κομμουνιστικό πολιτικό ρεύμα, ούτε το αντικαπιταλιστικό μέτωπο που απαιτούν οι συνθήκες.

Η αδυναμία αυτή, θεμελιακή στο ΝΑΡ, συνδέεται με δυο βασικά πολιτικά και θεωρητικά ζητήματα, και τα οποία πιο συγκεκριμένα είναι:

α) ο τρόπος που καθορίστηκε πολιτικά και θεωρητικά η σχέση κόμματος-μετώπου και

β) η αντίληψη που επικράτησε στο ΝΑΡ και την νΚΑ για το «οργανωτικό ζήτημα».

Σε σχέση με το πρώτο: Παρά το γεγονός ότι η «τριπλέτα» του υποκειμένου ήταν αιτία για πολύ δημιουργικές αντιλήψεις και πρακτικές εντούτοις **ο τρόπος που στο πλαίσιο της τριπλέτας αυτής καθορίστηκε ο ρόλος του «κόμματος» και η σχέση «κόμματος-μετώπου» ήταν λαθεμένος.**

Το ΝΑΡ θεωρούσε το «κόμμα» σαν πλευρά του μετώπου. **Το «μέτωπο» αποτελούσε βασικά τον φορέα άσκησης της πολιτικής.** Έτσι «καταμερίζοντας» στο μέτωπο το πολιτικό πεδίο, το ΝΑΡ σε σημαντικό βαθμό «αυτοεξορίστηκε» στην σφαίρα της ιδεολογίας, ενώ η πολιτική του παρέμβαση περιορίστηκε αποκλειστικά στο πλαίσιο και τα όρια του μετώπου. Το ΝΑΡ απευθυνόταν σχεδόν αποκλειστικά εντός των πολιτικών μετώπων ή και σε άλλο επίπεδο αποκλειστικά εντός των πολιτικοσυνδικαλιστικών σχημάτων και μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις κυρίως στα τελευταία, καθώς η δουλειά μας παραμένει σε μεγάλο

βαθμό «συνδικαλιστική», οικονομίστικη.

Έτσι το «μέτωπο» αντί να είναι ένα δρόμος παρέμβασης σε ευρύτερες δυνάμεις έγινε σε σημαντικό βαθμό όριο για την **παρέμβαση** του ίδιου του ΝΑΡ. **Και δεν φταίει το «μέτωπο» για αυτό** (η ΑΝΤΑΡΣΥΑ ή τα πολιτικοσυνδικαλιστικά σχήματα). Φταίει ο τρόπος που το ίδιο το ΝΑΡ οριοθέτησε την παρέμβασή του.

Στο 4ο Συνέδριο ορίσαμε –πιο σωστά- την σχέση λέγοντας ότι «το συνολικό πολιτικό επαναστατικό υποκείμενο για την εργατική αντικαπιταλιστική επανάσταση με κομμουνιστικό προσανατολισμό σε μια συγκεκριμένη ιστορική περίοδο αποτελείται από την ενότητα και την αλληλεπίδραση του κόμματος (της ειδικής στρατηγικής πρωτοπορίας), του πολιτικού μετώπου (της γενικής και πολιτικά αποφασιστικής πρωτοπορίας) και της καθοριστικής πάλης των αντικαπιταλιστικών τάσεων των αγωνιζόμενων εργατικών-λαϊκών μαζών», ξεπερνώντας την μονομερή αντίληψη ότι το υποκείμενο είναι το «Αντικαπιταλιστικό Εργατικό Μέτωπο» και το «Κόμμα» αποτελεί μια πλευρά του.

Όμως η προσπάθεια αυτή δεν έχει ακόμα αποδώσει τα αποτελέσματα που επιδιώκουμε, καθώς σαν ΝΑΡ και νΚΑ δεν έχουμε πλήρως συνειδητοποιήσει και κυρίως δεν έχουμε οργανώσει τον τρόπο για να υπερβούμε τον ίδιο μας τον εαυτό και να συγκροτήσουμε ένα πιο συνεκτικό κομμουνιστικό ρεύμα στην κοινωνία.

Σχέση με τα παραπάνω **έχει και η εμφατική υποτίμηση του ρόλου της οργάνωσης από το ΝΑΡ. Στην ουσία το ΝΑΡ πολύ σπάνια ασχολήθηκε συστηματικά με την ίδια του την οργάνωση.** Δεν έχει ασχοληθεί με την πολιτικο-ιδεολογική της συγκρότηση, τον σχεδιασμό της αυτοτελούς πολιτικής και θεωρητικής της παρέμβασης, τον σχεδιασμό της οικοδόμησής της, ιδιαίτερα στην εργατική τάξη και τα πληβειακά στρώματα της νεολαίας.

Το «οργανωτικό ζήτημα» δεν είναι ένα ζήτημα κάποιων οργανωτικών διευθετήσεων. Πρόκειται για το πολιτικό, θεωρητικό και πολιτιστικό πλαίσιο που καθορίζει την συνείδηση των αγωνιστών, τις μεταξύ τους σχέσεις, την ευρύτερη διαμόρφωσή τους σαν αγωνιστές και σαν προσωπικότητες.

Οι συνέπειες αυτής την υποβάθμισης ήταν και είναι βαριές και δεν αφορούν μόνο την οργανωτική στασιμότητα. Αφορούν την σχετικά εύκολη επίδραση αντίπαλων ρευμάτων στις γραμμές μας (π.χ. στη νεολαία υπήρξε σημαντική επίδραση και ρεφορμιστικών και μεταμοντέρνων μη επαναστατικών αντιλήψεων), διαρκής εκδήλωση φαινομένων φραξιονιστικής διαπάλης, κυριαρχία του ατομικού πάνω στο συλλογικό, οργανωτική

πλαδαρότητα, χαμηλή «κομματικότητα» και «αυτοεκτίμηση». Φαίνεται ότι σε σημαντικό βαθμό μαζί με τα «απόνερα πετάξαμε σε σημαντικό βαθμό και το μωρό» στο οργανωτικό ζήτημα.

Τι κάνουμε λοιπόν τώρα;

Με βάση όλα τα παραπάνω στην φάση των πολιτικών εξελίξεων που βρισκόμαστε το ΝΑΡ και η νΚΑ έχουν επιλέξει να θέσουν στο κέντρο της προσοχής τους και να αναδείξουν σε «κρίκο» της παρέμβασής τους, **την συγκρότηση της πρωτοπορίας σε όλα τα επίπεδα.** Δηλαδή την ανώτερη συγκρότηση του ΝΑΡ και της νΚΑ και τον διαρκή κομμουνιστικό τους μετασχηματισμό για την συμβολή τους στη σύγχρονη κομμουνιστική οργάνωση και την ανασυγκρότηση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στην πορεία για τον αντικαπιταλιστικό πόλο / μέτωπο.

Για να προχωρήσουν το ΝΑΡ και η νΚΑ στην κατεύθυνση αυτή χρειάζεται να αναβαθμίσουν την αυτοτελή πολιτικο-προγραμματική τους παρέμβαση στην κοινωνία (αξιοποιώντας την **Προγραμματική Διακήρυξη,** αλλά και τις άλλες επεξεργασίες και πλουτίζοντάς τες), να συστηματοποιήσουν την παρέμβασή τους στην εργατική τάξη, να ενισχύσουν την εσωτερική πολιτική, θεωρητική και πολιτιστική ζωή τους.

Μια τέτοια οργάνωση μπορεί να συμβάλει σε μια ανώτερη συσπείρωση αντικαπιταλιστικών αντιιμπεριαλιστικών δυνάμεων στην πορεία προς το αντικαπιταλιστικό μέτωπο.

Οι δύο αυτοί στόχοι στην συλλογιστική του ΝΑΡ όχι μόνο δεν είναι αντίθετοι, αλλά συμπληρώνουν και μ’ ένα τρόπο προϋποθέτουν ο ένας τον άλλον!

Το ΝΑΡ χρειάζεται να παρέμβει εντός ΑΝΤΑΡΣΥΑ για την συσπείρωση του πλούσιου δυναμικού της, για την ανάπτυξη και την εμβάθυνση κρίσιμων πλευρών της φυσιογνωμίας της (ανάπτυξη του αντικαπιταλιστικού προγράμματος πάλης, ξεκαθάρισμα ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έχει οριστικά μετασχηματιστεί σε αστική δύναμη και ανήκει στο στρατόπεδο του αντίπαλου, αυτοτελή ανάπτυξη της πάλης στο εργατικό κίνημα χωρίς ακολουθητισμό προς την συνδικαλιστική γραφειοκρατία, φιλόδοξη πολιτική απεύθυνση προς τους χιλιάδες αγωνιστές που έχουνε αποδεσμευτεί από τον ΣΥΡΙΖΑ ή άλλα ρεφορμιστικά σχέδια και προς τις οργανώσεις που αναφέρονται στην αντικαπιταλιστική αντιιμπεριαλιστική αριστερά, προώθηση της ανατρεπτικής κοινής δράσης στην βάση αρχών με τις δυνάμεις της αριστεράς, με παράλληλο συναγωνιστικό διάλογο για τις διαφορές, ενίσχυση της ενότητας και της δημοκρατίας στο εσωτερικό της).

Ταυτόχρονα να αναπτύξει πρωτοβουλίες εκτός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στο πλατύ αριστερό και αγωνιστικό δυναμικό, με μεγαλύτερη αυτοτέλεια σε όλα τα επίπεδα (όπως πχ δημιουργία κίνησης για την εργατική χειραφέτηση στο εργατικό κίνημα ή συμβολή σε διαδικασίες βαθύτερης ενοποίησης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο) ώστε να συμβάλλει στην πορεία για το αντικαπιταλιστικό μέτωπο.

Αυτό που χρειαζόμαστε στην φάση αυτή είναι, οπλισμένοι με την γνώση και την δύναμη της κριτικής και της αυτοκριτικής για την 30χρονη πορεία του ΝΑΡ, να χαράξουμε μια θετική προοπτική για την επόμενη μέρα!

Το άρθρο αυτό είναι σε μεγάλο βαθμό βασισμένο στην ομιλία του γράφοντος σε εκδήλωση του ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση που πραγματοποιήθηκε στη Μυτιλήνη για τα 30 χρόνια από τη δημιουργία του.